

11. Ковалев В.Н. Измерение человеческого капитала (аспекты теории и практики) / В.Н. Ковалев, Е.А. Атаева // Труд в XXI веке: (Сборник материалов международной научно-практической конференции (20-22 апреля 2011 г., г. Москва). Том 1. – Тверь. Издат. «СФК-офис», 2011. – С. 88-95.
12. Ковальов В.М. Методологічні підходи до визначення ефективності використання людського капіталу / В.М. Ковальов, С.М. Лисенко, І.А. Булавіна, О.А. Атаєва // Формування ринкової економіки: Зб. наук. Праць. – Спец. вип.: Т.3. Соціально-трудова відносина: теорія та практика. – К.: КНЕУ, 2010. – С. 148-160.
13. Корогодін І. Соціально-трудова система: питання методології і теорії / Монографія / І. Корогодін. – М.: Палеотин, 2005. – 120 с.
14. Костюк В.І. Теорія еволюції і соціально-економічні процеси / В.І. Костюк. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – С. 120-121.
15. Крутський М.М. Человеческий капитал / М.М. Крутський. – Л.: Издат. Ленгоста, 1991. – С. 17-24.
16. Malchup F. The Economics of information and Human Capital // Princeton, 1984. – С. 419.
17. Осіпчук Т.М. Проблеми оцінювання людського капіталу / Т.М. Осіпчук // Вісник Національного університету водного господарства і природокористування: Зб. наук. праць. – Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування, 2008. – С. 124-130.
18. Регіональні проблеми формування трудового потенціалу і шляхи їх вирішення / Н.Д. Лук'яненко, В.П. Антонюк, Л.В. Шаульська і ін. / МОН України, Донецький національний ун-т, НАН України. Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2004. – 340 с.
19. Семькина Л.Г. Человеческий капитал в инновационной экономике. / Л.Г. Семькина. – СПб.: ГНЭА, 2000. – 48 с.
20. Смирнов В.Т. Основы экономической теории / В.Т. Смирнов, В.Ф. Бондарев, В.И. Романчин. – Орел: Орел ГТУ, 2003. – 474 с.
21. Tnurow L. Investment in Human Capital. Belmont, 1970. – С. 48.
22. Schultz T.W. The Economic Value of Education. – New-York: Colombia University Press. – 1963.
23. Экономика труда: социально-трудова відносина: Учебник / Под ред. Н.А. Волгина, Ю.Г. Одегова. – М.: Экзамен, 2002. – 736 с.
24. Экономика труда и социология трудовых отношений / Под ред. проф. П.Э. Шлендера и проф. Ю.П. Кокина. – М.: Юрист, 2002. – 592 с.

Конєва Ю.О., Яловець О.С.

ДІАГНОСТИКА РЕГІОНАЛЬНОГО РИНКУ - СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

Новим, але вельми затребуваним напрямом вивчення регіональних ринків є діагностика. Це підтверджує її актуальність як системного наукового способу вивчення різних напрямів територіального розвитку. У світовій практиці досить часто проводиться діагностика соціально-економічних і гуманітарних проблем

різних регіонів і країн світу. Так, програма ООН «Цілі розвитку тисячоліття» пропонує гуманітарну діагностику територій за 50 різними індикаторами, серед яких визначають індекс розвитку людського потенціалу, індекс бідності і багато інших [2, с. 57].

Діагностика - новий науковий напрям у дослідженні регіональних ринкових явищ і процесів. Її виникнення традиційно пов'язують з синтезом методологічних економічних досліджень і прикладних методів і процедур системотехніки, соціології, менеджменту, математичної статистики і кібернетики [1, с. 34].

Соціально-економічну діагностику визначають як сукупність методів і засобів, використовуваних для аналізу факторів розвитку основних соціально-економічних показників регіональних ринків, оцінки їх стану і виявлення тих чи інших відхилень від нормального розвитку та їх впливу на функціонування регіональної економіки.

Виходячи з даного розуміння категорії «соціально-економічна діагностика», в системний аналіз регіонального ринку як суб'єкта національної економіки рекомендовано наступні складові діагностики:

- Тенденції і характерних рис національної економіки;
- Оцінка впливу соціально-економічних пропорцій у розвитку соціальної політики регіонального ринку;
- Територіальної організації та позиціонування соціально-економічної діяльності регіонального ринку в господарських зв'язках;
- Економічна діагностика інфраструктурного забезпечення економічної діяльності ринку

Процеси соціалізації регіонального ринку та ін..

Сукупність вищенаведених елементів дозволяє діагностувати стану в цілому економіки і її ключових процесів.

Соціально-економічна діагностика регіонального ринку дозволяє отримати агреговану оцінку рівня організації економічної діяльності та створює передумови для підключення механізмів управління мезо та макро рівнів. Такого роду висновок - є синтез різного роду інформації, що базується на: виявленні особливостей, умов і передумов функціонування і розвитку економічної діяльності регіонального ринку; аналізі тенденцій і чинників, що впливають на відтворювальні процеси регіональної ринкової системи; дослідженні конкурентного середовища та трансформаційних особливостей становлення, функціонування та розвитку економічної діяльності ринку; оцінці інституційної структури та ринкового механізму взаємодії господарюючих суб'єктів зовнішньоекономічних зв'язків.

Вихідні методичні засади соціально-економічної діагностики регіонального як суб'єкта національної економіки базуються на системному підході і структурно-функціональному, порівняльному аналізі ефективності економічної діяльності регіону; динамічному підході до досліджуваної проблематики, обліку специфіки регіональної економіки з використанням різних індикаторів, що характеризують як розвиток регіональної системи в цілому, так і її зовнішньоекономічну діяльність.

Системний підхід до розгляду регіонального ринку як суб'єкта національної економіки включає наступні методологічні передумови. По-перше, економічна діяльність регіонального ринку розглядається як система взаємодіючих суб'єктів. По-друге, господарюючі суб'єкти групуються в залежності від виду їх діяльності, місця і ролі в регіональному організаційному механізмі соціальної політики. По-третє, соціально-економічна діяльність регіону регламентується певним механізмом управління.

Комплексна соціально-економічна діагностика цих передумов передбачає виявлення кола господарюючих суб'єктів, задіяних у національній економіці, аналіз основних факторів, що впливають на участь регіональних господарюючих суб'єктів, визначення територіальних меж сфер впливу ринків, оцінку рівня розвитку інфраструктури, інформаційного забезпечення, форм і методів державного регулювання цих процесів.

Динамічний підхід до досліджуваної проблематики означає аналіз соціально-економічної діяльності регіону в постійному розвитку як з урахуванням сформованих у минулому тенденцій, так і в умовах сучасної економічної ситуації, з урахуванням структурних зрушень в системі регіональної економіки.

Повертаючись до основної задачі соціально-економічної діагностики, слід підкреслити, що вона спрямована на недопущення виникнення кризового стану в регіоні. Це може бути досягнуто тільки за рахунок систематичного вимірювання виникаючих відхилень від нормального функціонування за основними чинниками. Процес цей непростий, оскільки не існує прямих методів вимірювань і є багато складнощів у створенні відповідного інструментарію[2, с. 65].

Література

1. Дмитриева О.Г. Региональная экономическая диагностика. СПб.: Изд-во СПб. ун-та экономики и финансов, 1992. 272 с.
2. Фінагіна О.В. Діагностування регіональних ринків. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Д.:, 2009 – с.236.

Коробський Р.В., Водолаженко О.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Управління персоналом життєво обумовлена стратегічна функція, що сформувалася під впливом безлічі факторів в самостійну структуру.

Сформована в Україні державна політика в сфері людських ресурсів виявилася неефективною: істотно ослаблена професійна школа, відсутня система розвитку персоналу підприємств, зруйновані колишні зв'язки між професійною освітою і професійною працею. Ринок професій і ринок освітніх послуг України практично не зв'язані. Тому виникла необхідність розглянути сучасні про-